

Piatra Tomii

Notă:

Piatra Tomii există cu adevărat, la nord de comuna Blandiana, jud. Alba, aproape de satul Răcățau. Ieșind din comună, pe o anumită cărare, străbați poiana Groșilor, apoi, peste dealuri împădurite, presărate cu poieni, mergând la pas cam două ore, îți apare un conglomerat de stânci, ici-acolo acoperite cu iarbă, ce pare a fi trupul unui bărbat culcat pe spate.

Se spune că aici, într-un perete al stâncii, cu foarte mulți ani în urmă, își avea sălașul haiducul Toma, care străjuia vechiul drum ce venea de la minele de aur din Apuseni, străbătând acele dealuri, până jos, la râul Mureș.

Puțin mai jos izvorăște un fir de apă cristalină ce pornește repejor, făcându-și drum în aval printre pietre de calcar, colectând în drumul ei mai mulți afluenți. Este Valea.

La intrarea în comuna Blandiana, din amonte, pe partea dreaptă, în dunga pădurii, se află o poiană care odată a fost mare, numită Corfaru.

Până nu demult comuna Blandiana s-a numit Cârna. De fapt, în majoritatea cazurilor, dacă întrebi un satean de unde este, îți răspunde simplu: din Cârna.

e spune că demult, tare demult, trăia într-un sat așezat între două dealuri un om foarte bogat. Și pe cât de bogat era acest om, pe atât era de bun și

de larg la inimă. Avea boierul Cârnu, căci așa se numea, o fata frumoasă cum nu se poate spune, cu mijlocelul subțirel, cu fața albă încadrată de două cozi castanii, lungi până la glezne și luminată de doi ochi căprui cu privire blândă și mângâietoare. Boierul Cârnu își iubea fata, pe Valea, ca pe ochii din cap, și-i împlinea toate voile.

Ei, și cum era Valea fată de măritat, boierul Cârnu o tot îndemna să-și aleagă de soț vreun flăcău din mulțimea ce-i dădea târcoale. Dar ei nu-i trebuia nici unul. Inima ei nu bătuse niciodată așa cum bate când îți cade cineva drag.

Averea boierului Cârnu era nemăsurată. Dar bun la suflet cum era, fusese îndrăgît de oameni și aceștia i-o munceau cu drag.

Printre ciobanii turmelor do oi, se afla și un băiat tânăr și voinic ca un brad, cu părul bălai și ochi verzi ca iarba, pe care-l chema Toma. Fiind cel mai tânăr și mai chipeș dintre ciobani, el aducea în fiecare zi la conacul boieresc lapte, brînză, caș sau ce se mai nimerea.

Și azi așa, mâine așa, tot venind Toma la conac, o zări în cele din urmă pe Valea la una din ferestrele conacului. Văzînd că și ea îl privește, inima începu a-i ticăi cu putere și pe loc îi căzu dragă.

Și de atunci, ori de câte ori venea Toma la conac, o găsea pe Valea la ferestrele conacului , parcă așteptându-l, și atunci cine pe lume era mai fericit decât el?

Poate Valea, căreia-i creștea inima de bucurie văzând strălucirea din ochii lui Toma, pe care-l aștepta cu nerăbdare de fiecare dată.

Și vremea trecea și Toma părea că se mulțumește cu privirea pe care o primea de la Valea de fiecare dată. Valea, văzând că Toma e tare sfios, se hotărî să facă primul pas și într-o zi, când știa că trebuie să vină, plecă fără știrea nimănui să-i iasă-n cale într-o poieniță plină cu flori numită Poiana Groșilor, care se afla în drumul lui spre conac.

Il văzu Valea pe flăcău de departe venind cu pas domol, cântând de dor și de alean. Și atunci, ca Toma să nu creadă că pe el îl aștepta, se făcu a culege flori, dar inima îi bătea de-i sta gata să iasă din piept.

Toma o văzu și el pe fată și tare se mai bucură. Un zâmbet îi lumină chipul frumos și , apropiindu-se, îi zise:

- Bună ziua, fată frumoasă! Ce faci pe aici singură?

Valea ridică privirea blândă și duioasă spre flăcău și, când întâlnește privirea lui, obrajii i se făcură ca doi bujori.

- Bună ziua, Toma. Iaca am venit să culeg flori de câmp pentru cunună.

Toma văzu bujorii din obrajii fetei și înțelese de îndată ce a mânat-o pe Valea în această poieniță, dar se făcu a nu pricepe nimic.

- Doar nu ai venit tu atâta cale numai pentru niște flori pe care le puteai găsi și mai aproape de casă! Ia te uită tu la mine și spune drept ce gând te-a adus încoace !

Ridică Valea privirea și se uită drept în ochii flăcăului.

- Drept să-ți spun, Toma, pentru tine am venit, ca să-ți spun că-mi ești drag...

Tare se mai bucură Toma când o auzi, o strânse cu drag la piept și-i zise privind în luminițele jucăușe din ochii ei de căprioară.

- Și tu-mi ești dragă, Valea. De mult ți-aș fi spus-o, dar teamă-mi era c-o să te superi... Și-apoi mai era și boer Cârnu. Vezi tu, eu sunt băiat sărac...

- Să nu te temi de tata Toma. E om bun și dacă tu-mi ești drag mie, îi vei fi și lui, îl întrerupse Valea.

Se luară de mână, apoi porniră spre conac fericiți că sunt împreună.

Când ajunseră prin apropiere, văzură că-n curte era mare zarvă. Se speriară crezând că ei sunt pricina și dădură zor să vadă ce s-a întâmplat.

Acolo aflară cauza zarvei și se-nfricoșară și ei. La marginea satului, chiar lângă pădure, se ivise un om rău, negru și urât ca noaptea. Se zicea că știe vrăji și că acest Corfaru, cum îi ziceau oamenii, ar fi chiar bată-l crucea venit pe pământ din fundul iadului.

De cum venise, îl și chemase pe boierul Cârnul la el și-i spusese că dorește ca tot satul să i se supună și să i se îndeplinească orice dorință, că altfel dă foc satului.

Pe când aflau ei veștile, veni și boierul și, dând cu ochii de ei, le zise cu blândețe:

- Dragii mei copii, eu știu că vă aveți dragi și n-am nimic împotriva voastră. Tu, Toma, să vii de azi înainte la conac, că vezi ce urgie se abătu asupra noastră, și eu îs bătrân, de acum e nevoie de braț tânăr să poarte grijile.

Tare se mai bucurară Toma și Valea auzind vorbele boierului Cârnul ! Acesta le mai zise:

- O să trebuiască să-i plătim lui Corfaru tot ce ne-o cere, că altfel ne pârjolește satul. Până-om

scăpa de el, tu stai prin casă, Valea, că cine știe ce-i mai dă prin gând răului de te-o vedea așa frumoasă.

Ei, și mai trecu ceva vreme. Corfaru se stabilise cu totul la marginea satului. Își clădise un palat de marmură și acum îi venise gând de înșurătoare. Și cum nu-i trebuia decât cea mai frumoasă fată de prin părțile acelea, aude de Valea și pe loc ceru să-i fie adusă.

Mare jale se așternu în tot satul, că toți îl iubeau pe boierul Cârnu și știau cât ținea el la Valea lui.

Bătrânii satului se adunară să se sfătuiască cum să scape de urgie, că nu mai puteau îndura apucăturile lui Corfaru, și se hotărâră să ceară ajutor Duhului pădurii.

Toma pe loc zise că el se duce să-l caute, și Valea, nici una nici două, că și ea merge cu el.

Și se hotărâră să plece în mare taină, ca nu cumva să afle Corfaru și să le ia urma.

Merseră pe cărări cunoscute de Toma. Trecură prin Poiana Groșilor, unde își mărturisiseră pentru prima dată dragostea, și pe la amiază ajunseră la locul unde se zicea că se afla Duhul pădurii.

Cum ajunseră, îl chemară și Duhul le și răspunse cu glas binevoitor:

- Cunosce durerea ce vă mână la mine și bucuros v-aș ajuta, dar n-am putere asupra lui Corfar.

Degeaba se rugară cei doi, Duhul nu le putea fi de nici un ajutor.

În acest timp Corfaru se apropie tiptil de poienița unde se găseau Toma și Valea. Cum aflase că aceștia plecaseră, și pornise după ei.

Valea îl văzu prima. Țipând speriată, îl imploră pe Duhul pădurii să-i ajute cumva.

Oftă Duhul și le spuse că nu-i poate ajuta decât într-un singur fel și cum aceștia nu mai aveau de ales, întinse brațul peste ei și pe loc Toma fu preschimbat într-o piatră mare și de lângă ea țâșni un firișor de apă. Era Valea care începu să crească tot mai mare, tot mai mare și porni cu furie în jos, măturând totul în cale, să-l ajungă pe Corfaru.

Corfaru se văzu în primejdie, încercă să suie, dar Valea venea vijelioasă, așa că se întoarce și-o luă la fugă. Degeaba, Valea îl ajunse, îl luă pe sus și, târându-l la vale, mătură castelul și tot ce storsese Corfaru de la săteni și nu se opri cu ele decât în Mureș, care le duse mai departe.

Prin jertfa copiilor scăpă satul de năpastă, dar boierul Cârnă muri de inimă rea. Sătenii numiră

satul după numele bunului boier și-i ziseră Cârna și așa rămase până în zilele noastre.

Dintr-un capăt în celălalt e străbătut de un pârâu cu apă cristalină. E Valea, care și-a păstrat numele după moarte. Mergând pe firul ei în sus ajungi la izvorul ce țâșnește dintr-o piatră mare – numită Piatra Tomii, după numele dragului Văii.

Vara, când plouă în acel loc, zic oamenii satului:

„Uite că plouă la Piatra Tomii și iar vine Valea mare ”.

Din locul pe care fusese castelul Corfarului n-au mai rămas decât ruine.

Legenda Mușcatei

 e povestește, dragii mei, că demult tare, un împărat se îndrăgostise de o fată tânără și frumoasă, dar săracă. O fată din popor, cinstită și curată ca lacrima. Și cum împăratul se ducea la ea întotdeauna în haine sărăcăcioase, ea îl credea un băiat de seama ei și sfârși prin a se îndrăgosti și ea de el.

Din iubirea lor se născu o fetiță frumoasă cum nu se mai văzuse în toată împărăția și tare fericit era împăratul. Erau ca și soț și soție, chiar dacă el avea mereu treburi departe, despre care ea nu știa nimic. Nu trecea o zi ca el să nu vină să-și vadă odorul. Iubea fetița ca pe ochii lui din cap, dar tot atât o iubea și pe Carolina căci așa o chema pe mama fetiței. Demult își dorise împăratul un copil, dar împărăteasa fiind stearpă, nu-i putuse face o asemenea bucurie.

Venea împăratul, dar pe căi ocolite, să nu afle cumva împărăteasa, căci de ciudă că ea nu poate face copii, le-ar fi omorât pe cele două ființe care furaseră inima împăratului.

Într-o zi, când intră împăratul în căsuța mică în care își ascundea marea lui fericire, se uită cu ochi drăgăstoși la Carolina și spuse:

- Draga mea, a sosit momentul să-ți spun adevărul despre mine.

Carolina îl privi cu ochii mari în care se putea vede neliniștea. Simțea că dacă va afla adevărul nu va mai avea liniștea și fericirea de până acum. De mult timp avea ea o bănuială, prea era spilcuit iubitul ei:

- Nu vreau să aflu nimic, sunt fericită cu tine și cu draga noastră Mușcată, căci așa o chema pe fetiță, mai multă fericire nu-mi doresc.

- Trebuie să-ți spun cine sunt și împreună hotărâm cum e mai bine de făcut.

Femeia lăsă capul în jos fără a zice nimic, împăratul spuse mai departe.

- Sunt împăratul acestei țări frumoase și bogate. Interese politice m-au obligat să mă căsătoresc de timpuriu cu o femeie pe care nu am putut-o iubi niciodată și pe deasupra nu-mi poate da nici moștenitori pentru tron. Soarta a vrut să te găsesc pe

tine, să te iubesc cu adevărat, iar ca rod al iubirii tu să-mi dăruiești un copil pe care-l iubesc ca pe ochii din cap. Până am să vă pot duce la palatul meu, am să vă duc în cel mai frumos castel din împărăție. Vreau ca lumea să vă respecte după cum se cuvine.

Carolina căzu în genunchi în fața lui , implorându-l cu lacrimi în ochi:

- Nu, măria ta, să nu faci asta, lasă-ne aici unde suntem, nu vreau bogății, nici castele, nici haine scumpe . Dacă ne muți de aici or să se abată numai nenorociri asupra noastră.

Dar împăratul nu s-a lăsat înduplecat. El nu credea în spusele femeii, așa că le luă într-o bună zi cu trăsura și le duse într-un castel măreț ce se afla pe valea unui râu mare și limpede. Cale de o poștă nu se afla nici o așezare omenească, iar la castel se afla doar un bătrân slujitor cu soția și lor le-a încredințat împăratul secretul lui și le-a dat în grijă cele două ființe atât de dragi. După ce le-a instalat în castel, împăratul și-a luat rămas bun.

- Draga mea Carolina, aici vei fi fericită și la adăpost de orice. Din când în când voi veni să vă văd, dar acum trebuie să plec.

Le sărută cu drag împăratul pe Carolina și pe Mușcata, apoi plecă.

Toate au mers bine. O bucată de vreme împăratul venea regulat să le vadă, Carolina începuse a se învăța cu bogăția și totul ar fi fost bine, dacă nu ar fi aflat împărăteasa de ele. Acum, dacă erau mai departe cele două ființe dragi lui, împăratul lipsea mai mult de acasă și împărăteasa intră la bănuieli. Chemă la ea o babă vrăjitoare care știa să închege și apele și-i spuse:

- Ține o pungă cu bani și arată-mi unde se află împăratul acum.

Babornița luă un vas cu apă, aruncă în el niște cărbuni aprinși și începu a bolborosi cuvinte neînțelese decât de ea și de duhul ce o ajuta. Apa începu să fiarbă, apoi se limpezi, și atunci baba o chemă pe împărăteasă să vadă. La început, pe fundul vasului apăru un castel măreț, apoi apăru o odaie împodobită cu multe bogății și pe o canapea stătea întinsă o femeie tânără de o frumusețe rară. La picioarele ei sta împăratul și amândoi priveau la joaca unei fete cu păr de aur buclat. Pe fața împăratului se putea citi marea fericire ce ți-o dă iubirea adevărată și deodată apa din vas se tulbură și nu se mai văzu nimic.

Când împărăteasa văzu ce văzu se făcu vânată de furie. Înțelese că împăratul iubea și era fericit undeva departe de ea și atunci se gândi să le

distrugă pe cele două ființe care îi furaseră inima împăratului. Deși știa că ei nu-i aparținuse niciodată inima lui, totuși nu-l putea ști fericit în altă parte. O chemă lângă ea pe babă și-i zise:

- Te voi îmbogăți dacă mi-l aduci acasă pe împărat, iar pe cele două le omori.

- Am să încerc, măria ta, dar nu sunt sigură de reușită.

Castelul în care se aflau ele este păzit de un duh întruchipat într-un flăcăiandru tânăr. De el am să mă împiedic când voi ajunge acolo.

- Fă cum știi, că altfel te voi omori eu pe tine.

Baba nu mai zise nimica și plecă să cugete cum e de făcut.

În acest timp împăratul, care nu bănuia nimic, își luă iarăși rămas bun de la Carolina și fetiță și plecă acasă. Când ajunse la palat, sosi un sol care-l vesti că împăratul vecin pornește cu oaste împotriva țării sale. Neavând încotro, el se găti de război, apoi în fruntea unei oștiri numeroase plecă să se bată cu acel împărat care îndrăznise să-i calce împărăția.

Ii trimise vorbă Carolinei că el pleacă la război și nu știa când se va întoarce.

După plecarea împăratului, împărăteasa se mai domoli. Se gândea că împăratul le va uita pe cele două din castelul cel mareț. Credea că războiul

îl va lecui de dragoste, mai ales că războiul ținea de mulți ani, dar se înșela amarnic, ea nu știa că dragostea nu poate fi lecuită decât cu dragoste.

Mult a mai plâns Carolina când a auzit de plecarea iubitului ei. Mult a plâns și după aceea, când a văzut că anii trec și împăratul nu mai vine. Nimeni nu știa nimic de împărat și după zece ani războiul s-a terminat, oamenii au început a se întoarce la casele lor, dar de împărat nimeni nu știa nimic. Dispăruse fără urmă. Când a văzut Carolina că împăratul nu se mai întoarce a căzut la pat de inimă și nu s-a mai putut scula. Cei doi bătrâni servitori muriseră, rămase doar Carolina și Mușcata, iar de când ea căzuse la pat, doar singură copila, care acuma avea paisprezece ani, umbla prin castel. Mamei ei îi era din ce în ce mai rău. Intr-o bună zi ea muri cu sufletul împovărat de durere, pe de-o parte de dorul împăratului, iar pe de altă parte de mila copilei care rămânea singură pe lume.

Când s-a văzut singură, copila a început să plângă, apoi s-a gândit să plece în lume, să-și caute tatăl. Și-a strâns câteva haine și tocmai când se pregătea să iasă din curte, în fața ei a apărut un flăcău frumos ca soarele:

- Unde mergi, copilă dragă?
- Merg în lume să-mi caut tatăl. Mama a

murit, nu am pe nimeni pe lume decât pe el, de aceea merg să-l caut.

- Nu pleca, rămâi aici și vei fi fericită cu mine. Eu sunt Duhul castelului. De când ai venit aici am vegheat asupra ta. Acum, că ești mare, vreau să-mi fii soție și apoi vom pleca împreună să-l căutăm pe împărat. Dacă pleci, vei fi în primejdie de moarte.

- Nu pot să rămân cu tine. Sunt fică de împărat, trebuie să-l găsesc pe tata, și dacă el se învoiește, va fi bine iar de nu, nu.

- Dacă așa vrei tu, așa să fie, dar voi pleca să-l caut pe tatăl tău și, ca nimeni să nu-ți facă rău, am să te fac o floare și te pun în fereastră până mă întorc eu cu împăratul, ce zici, vrei?

- Da, mă învoiesc, dar să nu zăbovești mult.

Atunci flăcăul o atinse cu mâna, o prefăcu în floare, apoi intră cu ea în castel și o puse în fereastră.

Sărută ușor frunzele verzi ale florii, care tremurară ușor la atingerea buzelor lui, apoi plecă să-l caute pe împărat.

În acest timp împărăteasa huzurea de bine. Auzise de moartea Carolinei și s-a bucurat mult. De copilă nu se temea, știind că împăratul nu se mai întoarce nu avea de ce se teme, știa ea ce știa, cu babornița de vrăjitoare.

Cu câțva timp în urmă, când a auzit împărăteasa că războiul s-a terminat și că s-ar întoarce împăratul, ea o chemă pe babă și zise:

- Uite aici o grămadă de bani. Te duci și-l faci pe împărat să nu mai vină acasă. Treaba ta cum, pe ele nu ai putut să le omori, dar pe el trebuie să poți.

- Am să pot, măria ta.

Și plecă baba la drum, călare pe mătură. După o bucată bună de drum, îl văzu pe împărat cu o ceață de ostași, se îndreptă spre castelul unde se afla Carolina, care atunci încă era în viață , așteptându-l.

Când îl văzu, baba începu să sufle tare și se așternu peste tot o ceață deasă de nu vedeai la un pas. Împăratul bâjbâi pe drum, dar se rătăci de ostași și merse așa în neștire ore în șir, apoi încet-încet ceața se risipi și împăratul se văzu într-un loc necunoscut și pe deasupra îl chinuia și foamea. Și văzu nu departe un măr pădureț, se duse și luă un măr să mănânce, dar cum mușcă din el căzu jos, mort. Hâda de babă otrăvise merele.

După un timp împărăteasa îi zise babei:

- Adu vasul să vedem ce mai face copila la castel.

Și baba a adus vasul și pe fundul lui văzu împărăteasa floarea din fereastră și pe flăcăul cel

frumos plecând.

- Spune-mi, babă, ce se întâmplă acolo.

- Se întâmplă că duhul de care ți-am spus s-a îndrăgostit de copilă și a prefăcut-o în floare, să fie la adăpost, iar el a plecat să-l caute pe împărat.

- Dă fuga să-l oprești.

- Am să plec, dar nu știu dacă ajung la timp.

Și plecă baba iar la drum.

În acest timp duhul-flăcău ajunsese la locul unde era împăratul mort, îl luă în spate și plecă cu el până la un izvor cu apă limpede. Îl așeză jos, luă apa în pumni și suflă peste ea și-l stropi pe împărat, care începu să dea semne de viață. În clipa când împăratul învia, a ajuns și baba pe aproape și a văzut ce s-a întâmplat. Atunci suflă din nou și pe dată flăcăul se prefăcu într-o pasăre neagră. Mai suflă și asupra împăratului, dar nu mai avu putere, după ce a fost stropit cu apă descântată de duh.

Împăratul se ridică drept în sus și zise:

- Tii, dar mult am mai dormit, măi, dar ce s-o fi întâmplat de am dormit atâta? Și plecă împăratul spre castel, urmat îndeaproape de o pasăre neagră care cânta cu foc, parcă vrând să-i spună ce s-a întâmplat, dar el nu bănuia nimic și-și urmă calea voios.

În curând ajunsese la castel, îl văzu părăsit și

inima i se strânse, intră în castel și începu să strige și să caute prin odăi. O găsi pe biata Carolină moartă și începu împăratul să plângă ca un copil. Apoi, când durerea se mai potoli, începu să-și caute copila, dar nu o găsi. Nu găsi decât o floare care era în fereastră, floare cum nu mai văzuse el niciodată, cu frunze verzi și o florică roșie ca focul. Pe marginea ferestrei sta pasărea cea mică și neagră și cânta cu jale.

Strigă mult împăratul și căută dar nu găsi nimic. Atunci săpă cu mâna lui o groapă și o puse în ea pe Carolina, apoi deasupra presăra flori. Mai plânse cât mai plânse împăratul, apoi luă florica din fereastră și plecă cu ea la palatul împărătesei, gândindu-se că poate acolo va afla ceva de fată.

Intră în palat fără să-l întâmpine nimeni.

Împărăteasa nu știa că vine. Baba nu-i spuse de teamă și tocmai se ciorovăiau amândouă.

- Să te duci, babă afurisită, să-mi aduci floarea din fereastră, Mușcata, ai înțeles, vreau să o omor cu mâna mea, să fiu sigură că nu mai rămâne nimeni pe lume să-mi tulbure fericirea și liniștea.

Dar baba, știind că împăratul era la castel, nu vroia să meargă, se temea și de duhul prefăcut în pasăre. Atunci împărăteasa luă un buzdugănel ce-l avea la îndemână și-i dădu în cap babei, care muri

pe loc. Atunci intră împăratul cu floarea în mână și când îl văzu împărăteasa căzu jos leșinată de frică, iar când își veni în fire, gândindu-se că oricum el a auzit, îi mărturisi tot împăratului.

- Acum îmi pare rău de ce am făcut, dacă poți, măria ta, iartă-mă și-ți voi fi credincioasă.

Dar împăratul nu o putea ierta. Ea îi distruse fericirea, le distruse pe cele două ființe dragi lui, așa că trebuia ca și ea să moară. Chemă călăul și-l puse de-i tăie capul, apoi împăratul puse Mușcata în fereastră, o sărută cu drag și lăcrimă asupra ei și trăi ca un pusnic în palatul împărătesc.

Mușcata și azi o vedem la multe ferestre așteptându-și iubitul să vină să o prefacă iarăși în copila frumoasă care a fost odată.

Trandafirul galben

răia odată, demult, într-o țară îndepărtată, un rege mare, putred de bogat. Avea un palat mare, strălucitor, din aur curat, lângă palat se afla o grădină plină de flori, mare și frumoasă cum nu se mai văzuse. Printre straturile de flori se aflau nenumărate alei, ce să vă mai spun, îți era mai mare dragul să te plimbi în amurgul serii pe acolo. Ici, acolo, se afla câte o bancă unde te puteai așeza după dorință, să te odihnești și să visezi la lucruri dragi.

Pe aceste alei se plimba în fiecare seară fiica regelui, căci avea regele o copilă frumoasă și gingașă ca o floare rară.

Mersese vestea despre frumusețea ei în toată lumea și nenumărați prinți frumoși veniseră să-i admire frumusețea. Ba unii mai îndrăzneți o cerură regelui de soție, dar de fiecare dată răspunsul fetei era "nu". Inima ei era parcă de gheață. Nici o

privire nu putuse aprinde focul dragostei în ea. Regele o iubea ca pe ochii din cap și n-o silea să facă altceva decât ce voia ea să facă. Avea încredere în înțelepciunea ei și știa el că atunci când o veni vremea nu-l va face de ocară.

Dar zilele treceau și fata regelui nu da semn că i-ar plăcea de cineva, ba de la un timp părea tristă și abătută.

- Ce ai, copila mea dragă, de ce ești tristă?!

Fata se uita cu drag la tatăl ei și pe loc se veselea:

- Nu am nimic, tată, nu-ți face griji din cauza mea.

Regele, văzând-o veselă, zicea că poate i s-a părut lui. Seară de seară, Liana, căci așa o chema pe prințesă, se plimba pe aleile dintre flori, mai întotdeauna singură. Într-o seară, când se plimba îngândurată pe aleea cu trandafiri, văzu un minunat trandafir galben rupt în mijlocul aleii. Il ridică Liana și-l miroși. Așa de frumos mirosea acel trandafir, încât Liana simți mirosul până în adâncul sufletului. Tot mirosind la el se duse în odaia ei, puse trandafirul într-o vază aurită și-l așeză lângă patul ei, apoi se culcă și ea. Adormi și visă că lângă patul ei s-ar afla un tânăr înalt și frumos ca un heruvim. Sta și privea la ea cum doarme. A stat așa un timp,

nemișcat, apoi a sărutat-o pe amândoi obraji, a scos un inel din degetul lui și l-a pus pe al ei.

Se făcea că flăcăul cel frumos a plecat și pe dată s-a ivit un om negru și urât și răsând hidos s-a repezit asupra ei. Atunci Liana a scos un țipăt puternic și s-a trezit. Tot atunci intră și doica ei, care, dormind în odaia vecina, auzise țipătul prințesei.

- Ce ai, dragă prințesă, de ce ai țipat așa, ce ai visat?

Liana nu avea mamă, murise când prințesa avea doar câteva luni, așa că doica îi ținea și loc de mamă. Liana se cuibări la sânul doicii plângând și îi povesti ce-a visat, dar atunci băgă de seamă că trandafirul galben nu mai era în vază. Se uită la mână și văzu pe degetul inelar, un inel frumos întocmai ca cel pe care-l visase ea că-i pusese tânărul pe deget. Ii arăta și doicii și-o întreabă ce să fie.

- Spune-mi, doică dragă, a fost vis sau într-adevăr frumosul tânăr a venit lângă patul meu, dar cum a pătruns, doar ferestrele sunt închise și dincolo ai dormit tu?

Se zbugiuma Liana, dar nu găsea răspuns la cele întâmplăte. Doica nu știa nici ea cum s-o liniștească și tocmai atunci intră un copil de casă și-i

spuse Lianeii că măritul rege dorește s-o vadă. Prințesa se găti îndată și plecă să se înfățișeze înaintea regelui, neștiind sărmana ce-o așteaptă.

Când ajunse aici, îl găsi pe tatăl ei tare trist. Stătea pe tronul aurit, iar în fața lui se aflau oameni străini. Liana înaintă, se înclină în fața regelui, apoi se așeză alături de el. Regele le zise străinilor:

- Să-i spuneți stăpânului vostru că am luat cunoștință de cele cerute de el și-i vom da în curând răspuns.

Solii se înclinară adânc și plecară. Regele se întoarse spre fiica lui și-i spuse cu glas plin de amărăciune:

- Draga mea copilă, acești soli vin din țara soarelui răsare și au fost trimiși de regele lor, care a auzit de frumusețea ta să te ceară de soție. Ori eu nu te pot făgădui nimănui, dacă tu nu vrei, și-apoi am motive să cred că acel rege e crud și nedrept. Îmi spune în solie că dacă în trei zile nu-i dau răspuns își face legea singur.

Liana se înspăimântă când auzi și își zise că acesta e omul negru din visul ei.

- Îți mulțumesc, tată, și te rog să nu mă dai după acel rege și să știi că eu simt că în curând va veni și tânărul pe care-l iubesc și vreau să mă căsătoresc cu el.

- Bine, fata mea, ne vom descurca noi cumva cu regele acela.

Liana se duse în odaia ei și începu să plângă. Simțea că o durere mare se apropie cu pași repezi. Se gândea la tânărul din vis, de ce venise și de ce plecase. Știa sigur că fusese lângă patul ei, altfel nu avea inelul pe deget, dar cine era și ce vroia de la ea?

Sorocul celor trei zile trecură și solii străini se înapoiară la rege cerându-i răspuns pentru stăpânul lor. Regele-i privi și le grăi astfel:

- Dragii mei, mergeți de-i spuneți stăpânului vostru că nu am fată de măritat, când i-o veni vremea și-o găsi ea mire pe placul ei. Are din partea mea libertatea să aleagă pe cine dorește ea.

Solii se uitară chiorâș la rege și apoi pe buzele lor se ivi un zâmbet care nu prevestește nimic bun. Se închinară în fata regelui și plecară sau cel puțin așa credea regele.

Pe înserate Liana se duse prin frumoasa grădină cu flori, pe aleea trandafirilor, să se plimbe. Era tare abătută tânăra prințesă și cum se plimba ea așa îngândurată, numai ce, de după o tufă, apărură niște umbre, o înșfăcăară așa de repede, încât biata prințesă nici nu avu timp să strige și duși au fost cu ea. Sărmanul rege, când a văzut că prințesa a

dispărut, s-a necăjit așa de tare, că a căzut la pat bolnav rău și nimeni nu l-a mai putut pune pe picioare.

După un timp oarecare bătu la poarta palatului un voinic călare pe un cal alb, era tare frumos și avea la pălărie un frumos trandafir galben. Bătu și ceru străjilor să-l ducă la rege, dar străjile nu vroiau.

- Tu, voinice, nu ești din părțile noastre, de nu știi că regele zace în pat și nu primește pe nimeni ?

- Dar ce are regele de zace?

- Păi de când i-au răpit copila nu s-a mai putut scula din pat de durere, căci numai pe ea o avea.

Când voinicul auzi că prințesa-i răpită a trecut ca vântul pe lângă străji și nu s-a oprit decât la căpătâiul regelui, care l-a primit cu uimire, văzând că dă năvală așa peste el.

- Mărite rege, nu-ți fie cu mirare că dau năvală, dar nu am avut încotro.

- Da ce, au intrat tătarii în țară, sau ce s-a întâmplat?

- Nu s-a întâmplat nimic, dar vreau să știu unde-i Liana.

- Bună întrebare, păi dacă aș ști unde-i, aș

mai zăcea eu aci ? Și-apoi cine ești tu, de întrebă de ea?

- Sunt regele trandafirilor. Țara mea se află pe tărâmul celălalt. Este o țară minunată, cu palate mărețe. Venind o dată la supușii din grădina Măriei tale am văzut-o pe Liana, mi-a căzut dragă și noaptea am pătruns în odaia ei și i-am pus un inel pe deget, apoi am plecat în țara mea să pregătesc cele necesare pentru nuntă, iar acum am venit s-o cer de soție.

- Prea târziu ai venit, ești tânăr și frumos și după cum simt eu, ești și bun și sunt sigur că Liana nu te refuza, dar nu știu unde-i copila.

Și în câteva vorbe îi spuse voinicului ce știa și bănuiala lui că pe prințesa ar fi răpit-o solii străini.

- De va trebui să colind tot pământul, până la urmă tot o voi găsi, și dacă nu-l iubește pe acel rege și mă va urma, o voi aduce aici, la căpătâiul Măriei tale, apoi, dacă mă vrea pe mine, o voi duce în minunata țară a trandafirilor.

Și, luându-și rămas bun de la rege, plecă în căutarea prințesei.

Colindă multe țări până ce ajunse în țara soarelui răsare și poposi în grădina palatului împărătesc. Se ascunse bine printre tufe mari de flori și așteptă înserarea ; și nu-i fu așteptarea în

zadar. De cum începu a se însera, Liana ieși la plimbare prin grădină. Atât de sigur era regele acela ca nu va veni nimeni după ea, încât o lăsă singură să se plimbe. De când o adusesse la palat, Liana n-a venit să-l vadă pe acel rege și nici să-i vorbească. I-a cerut doar s-o trimită înapoi la tatăl ei, dar el a refuzat, spunând că niciodată nu va mai pleca de aici și că până la urmă va trebui să-i fie soție. Dar prințesa se ținea tare de tot, mai spera că tânărul care-i pusese inelul pe deget va veni s-o scape. În fiecare seară se plimba prin grădină și lăcrima amarnic, aducându-și aminte de grădina cu flori unde crescuse.

Într-o seară, când se plimba ea așa, numai ce vazu la picioarele ei un trandafir galben. Inima prințesei începu să bată năvalnic și o bucurie fără margini îi umplu sufletul de nădejde. Regele trandafirilor, care sta pitit în apropiere, văzu bucuria Liane și înțelese că fata ardea de dor de țara ei, de aceea i se arătă. Prințesa nu se sperie, că-l cunoscuse pe dată.

- Bine ai venit, voinicul meu, te aștept de multă vreme, știam că ai să vii. Spune-mi, știi ceva de tatăl meu ?

Măritul rege e bolnav de când ai dispărut și numai la vederea ta s-ar putea vindeca. Dacă ți-e

voia să pleci de-aicea, va trebui să te lași în voia mea și să nu-ți fie teamă de ce-ai să vezi.

- Am încredere în tine. Dacă-mi vroiai răul, puteai atunci când ai venit în odaia mea să-mi faci rău. Totuși vreau să știu : cine ești?

- Sunt regele trandafirilor și-n plimbările mele te-am văzut și te-am îndrăgit și tocmai venisem să te cer de soție de la tatăl tău și așa am aflat de răpirea ta. Am venit să te scap și să te duc înapoi părintelui tău, iar la urmă, dacă vei voi, îmi voi înnoi cererea în căsătorie.

- Îți datorez libertatea mea, dacă vom reuși să scăpăm de aici , așa că nu am de ales.

Voinicul lăsă capul în jos și se întristă adânc auzind răspunsul prințesei.

- Te voi scăpa de aici pentru că i-am promis tatălui tău, cât despre libertatea de a alege ce să faci, să știi că greșești. Eu am crezut că înseamnă ceva pentru tine, dar văd că m-am înșelat. Acum spune-mi dacă mai vrei să vii cu mine !

Prințesa înțelese pe dată că l-a supărat și regretă răspunsul ei pripit. Nu știa nici ea cum de a putut răspunde așa, când de fapt îl avea drag pe voinic.

- Desigur că vreau...

Lăsând capul în jos, Liana tăcu. I se părea că s-ar înjosi dacă ar recunoaște că a greșit cu răspunsul pripit. Voinicul, neștiind ce vroia să zică, o grăbi pentru plecare.

- Dacă vrei, vino mai aproape și închide ochii. Liana se apropie și închise ochii. Voinicul își plimbă mâna prin fața ochilor ei și pe dată Liana se preschimbă într-un trandafir.

Voinicul îl luă și îl băgă în sân, apoi ieși pe unde a intrat, încălecă pe cal și porni la drum. Umblă toată noaptea tare amărât. După răspunsul prințesei înțelese că ea nu-l are drag și se gândea că i-ar fi greu să plece în țara lui fără ea. Se gândea să plece așa cu ea și doar când ajunge acolo să-i dea înfățișarea, dar alungă repede acest gând. Dacă ea nu-l vrea acum, atunci constrânsă fiind nu-l va voi nici atât. Muncit de gânduri, nici nu băgă de seamă când se făcu de ziuă, dar când auzi larmă de copite în spatele lui se trezi la realitate. Se opri și așteptă pe cei care alergau în urmă. Când fură aproape de el, se opriră și unul din ei, aspru și urât ca naiba, îl întrebă cu glas răstit:

- Hei, tu, n-ai văzut pe cineva cu o copilă frumoasă trecând încolo?

- N-am văzut pe nimeni.

Cel care a întrebat, s-a întors spre ceilalți, le-a zis ceva ca un ordin, și s-au întors pe loc, plecând în direcția din care au venit. Era însuși regele cu armata sa, plecat după Liana, dar văzând că nu e, s-a gândit că prințesa și-o fi pus capăt zilelor, așa că s-au întors la palat, nesperând s-o mai găsească.

Voinicul a mai mers multe zile singur apoi , când a ajuns în apropierea palatului, s-a oprit într-o poieniță frumoasă, a scos trandafirul din sân, a făcut niște semne cu mâna și pe loc a apărut frumoasa prințesă .

- Ne aflăm în apropierea palatului unde te-ai născut, vino de te urcă pe cal, eu am să merg alături. Liana se urcă pe cal și în felul acesta își urmară drumul mai departe, într-o tăcere deplină.

Nu vă mai spun bucuria regelui când și-a văzut copila. S-a ridicat din pat cu mare bucurie și a îmbrățișat-o cu dragoste. A privit-o pe toate părțile, apoi s-a întors spre voinic și l-a îmbrățișat și pe el:

- Îți mulțumesc din suflet că mi-ai adus bucuria înapoi. Cere-mi ce dorești și pe loc îți voi îndeplini dorința.

Dar voinicul o privea pe Liana și tăcea. Liana roși toată și nu zise nimic. Când el o văzu că tace, îi zise regelui cu glas înecat:

- *Nu-mi trebuie nimic. Ce-mi trebuie mie nu-mi poți oferi Măria ta, așa că, după puțină odihnă, voi pleca în țara mea.*

Se înclină în fața celor doi și apoi ieși afară. Regele se uită spre fiica lui:

- *Draga mea copilă, acest voinic a venit să te ceară de soție. Eu i-am dat a înțelege că dacă te aduce înapoi vei fi soția lui, nu m-am gândit că tu îl vei refuza.*

- *Nu vreau să-l refuz, tată, dar am greșit față de el și acum nu știu cum s-o dreg.*

- *Dacă tu ai greșit, tu trebuie să faci primul pas, hai du-te de-l caută și împăcați-va.*

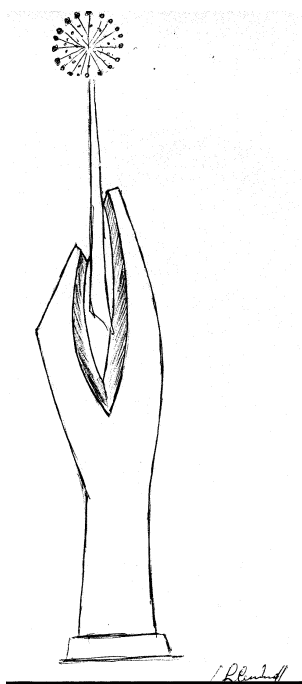
Liana nu așteptă să-i spună de două ori, alergă să-l caute pe voinic și-l găsi în grădină stând pe bancă, tare îngândurat. Nici nu băgă de seamă când se apropie prințesa cu pași ușori prin iarba moale, se duse în spatele lui, și-i puse mâinile la ochi. Voinicul nu știa cine-i, dar bănuia:

- *Frumoasă prințesă, lasă-mă, sunt destul de trist, de ce ai mai venit? Aveam de gând să plec fără să te văd. Viața îmi va fi un chin fără tine.*

- *Dar de ce fără mine, n-am de gând să te las să pleci fără mine, și mă rog de iertare pentru vorbele negândite de atunci. De când ai venit in*

odaia mea mă gândesc mereu la tine și nu-mi trebuie alt soț decât pe tine.

S-a ridicat voinicul, și a îmbrățișat-o cu drag pe prințesă, apoi s-au dus înaintea regelui, care i-a binecuvântat. După aceea au făcut o nuntă mare, care a ținut 40 de zile, după care tinerii au plecat în țara trandafirilor și acolo au trăit mulți ani fericiți. Din când în când veneau pe la rege, care îi primea cu brațele deschise și așa, poate, mai trăiesc și astăzi.

Legenda florilor de câmp

Se povestește că demult, tare demult, pe vremea când pe pământ se aflau zâne, unele din florile pe care le vedem pe câmp ar fi fost flăcăi și fete. Un blestem aprig i-a preschimbat în flori, cu neputință de a mai fi ce au fost odată.

Pe vremea aceea era tare frumos în satele noastre. Erau multe fete și flăcăi care-și ajutau părinții la munca câmpului. Pe atunci era o mare rușine să-ți părăsești satul, plecând pe aiurea la muncă.

Toată săptămâna munceau cu mic cu mare, de când se revărsau zorile și până apunea soarele. Iubeau pământul străbun și-l munceau cu drag, toamna culegând roade bogate.

Duminica era zi de odihnă. Dimineața și-o petreceau cu gătelile. După-amiaza, jos la marginea

satului, se strâneau de la copiii purtați în brațe până la moșnegii fără un dinte în gură. Era veselie mare. Cei bătrâni făceau roată și, gândind la vremea trecută, priveau la acei tineri care se învăteau ca sfârleaza.

Într-o duminică, când jocul era mai în toi și veselia mai aprigă, numai ce se văzură venind o ceată de fete străine, frumoase ca stelele... Veneau încet, legănându-se ca lanul în bătaia vântului, și fără vorbă se prinseră în joc alături de flăcăii satului. Fetele din sat, roșii ca macii, și-au plecat capul în jos și s-au tras pe margine. Priveau triste la dragii lor care jucau privind cu drag la fetele străine. Ce-i drept, erau frumoase cum nu mai văzuse satul.

Jocul părea nesfârșit. Fetele străine erau neobosite la joc. Fetele din sat începură a sușoti...

- Da' cine or mai fi astea, de au venit fără să fie chemate?

Una câte una fetele au plecat de la joc, au plecat și cei bătrâni, rămânând numai ceterașii cu flăcăii satului și fetele străine. Când noaptea începu să-și țeară pânza ei întunecată, fetele străine s-au desprins din joc, lăsându-i pe flăcăi amețiți de vârtejul jocului și au plecat după cum au venit. Când s-au dezmeticit și s-au văzut singuri, au plecat și ei

spre casele lor. Nedumeriți de cele întâmplate, se întrebau unul pe altul:

- Da' bine, mai fraților, cine or fost fetele cele mândre cu care am jucat de s-au rupt nojițele la opinci?!

- Da' cine știe? Atât vă spun, că nu-i lucru curat cu ele.

- Eu cred ca-s ielele nebunele.

- Da' taci măi, că alea umbla numai noaptea!

Flăcăul cel drag fetei cu ochi albaștri și păr bălai mergea posomorât, îi era ciudă că se lăsase vrăjit de fata cea străină, uitând de draga lui.

Toată săptămâna ce-a urmat au lucrat flăcăii și fetele din sat la secerișul grâului. Erau triști și unii și alții, nu se mai auzeau ca în alte dăți râsete și voie bună, nu se mai auzeau cântece de dor sau doina de jale. Se auzea numai hârșăitul secerei tăind spicele de grâu. Din când în când un oftat spinteca tăcerea. Flăcăii s-ar fi împăcat repede cu fetele, dar ele erau supărate rău, nu le aruncau nici măcar o privire.

Inima fetei cu păr bălai lăcrima de dorul iubitului. Aplecată asupra lucrului, arunca priviri furișe spre flăcău. S-au hotărât ele ca numai duminica la joc să se împăce cu flăcăii.

Zilele au trecut parcă-n zbor, și iată duminica la rând. În poiana cea frumoasă s-a adunat

ca de obicei tot satul. Fetele au venit mai gătite ca niciodată. La început au făcut pe supăratele, mai apoi s-au lăsat ademenite de flăcăi și s-au prins în joc alături de ei. După o învărtită bună, ceterașii au tăcut pentru a-și trage sufletul. Flăcăii și-au trecut mâna după mijlocul fetei dragi și s-au dat la o parte, șoptindu-le la ureche. Fetele ascultau cu obrajii îmbujorați la vorbele lor. Când totul părea venit pe calea cea bună, numai ce se iviră ca din văzduh fetele străine. La ivirea lor, muzica se auzi cântând, flăcăii își lăsară mândruțele în părăsire și se alăturară celor străine, iar jocul începu mai cu foc ca rândul trecut.

Asta era prea de tot. Ca la o comandă, toți sătenii părăsiră poiana, îndreptându-se spre casele lor. Fata cu părul bălai zise alteia:

- Tu, soră, știi cine sunt frumoasele străine?

- Nu, de unde să știu? răspunse aceasta cu năduf.

- Sunt zâne, le-am văzut condurii de nestemate, numai zânele poartă așa încălțări. Eu am să plec s-o caut pe Crăiasa lor, să-i spun ce fac ele.

- E ușor de spus că pleci, dar unde dai tu de Crăiasa lor?

- Am auzit spunându-se că în vârful muntelui de acolo se află un castel măreț și în el

locuiește Crăiasa zânelor.

- Am să vin și eu cu tine, amândouă răzvim mai ușor.

Cele două fete, în loc să meargă spre casă, s-au îndreptat spre muntele cel înalt al cărui vârf dădea în nori. Au mers ele pe cărări neumblate, prin locuri pustii, pe poteci înguste de ziceai că acum, acum se prăvale în prăpastia fără fund. Încălțările li se făcură ferfeliță, picioarele, numai răni, nu le mai ascultau. Oboseala pusesse stăpânire pe ele, le chinuia foamea și mai mult setea. Până în vârful muntelui nu mai era mult de mers. Deodată se lăsă o ceață deasă, de nu vedeai la un pas. Fetele se strânseră una în alta și nu se mai mișcă din loc, prin așa ceață mai mult s-ar fi rătăcit decât să înainteze. Când dejnădejdea era mai mare, se ivi lângă ele o capră neagră.

- Urcați-vă în spinarea mea. Am să vă duc eu la Crăiasă. Singure nu veți ajunge niciodată.

Fără să mai întrebe nimic, fetele încălecară și cât te-ai șterge la ochi ajunseră în fața unui palat nemaivăzut. La intrare se afla o femeie de o neasemuită frumusețe și pe chipul bine conturat se citea o nemărginită bunătate, iar în spate se aflau fetele străine ce veneau la joc. Cu glas blând Crăiasa le întrebă pe fete:

- Cine sunteți voi și ce necaz mare v-a mânat la mine?

Fata cu păr bălai se apropie de Crăiasă, îngenunche și-i poveste necazul ce le-a mânat până în vârful muntelui. Când a terminat, Crăiasa s-a răsucit spre zâne și, mâniată foc, le-a întrebat dacă-i adevărat ce spun fetele. Neputând tăgădui, ele au lăsat privirea în jos, fără să mai răspundă.

- Dacă e adevărat, pentru că mi-ați nesocotit porunca și v-ați amestecat cu oamenii de rând, am să vă pedepsesc aspru. Voi două încălecați capra și mergeți cu bine. De zâne am eu grijă.

Le duse Crăiasa pe zâne și le închise în turnul palatului.

- Aici să stați până vă trece dorul de ducă.

Au stat zânele cât au stat închise, iar Crăiasa parcă uitase de ele. Le ardeau călcâiele după joc. Într-o duminică s-au hotărât să nesocotească porunca Crăiesei, crezând ca ea nu va afla. S-au preschimbat în porumbițe, au ieșit pe fereastra turnului și s-au dus la joc. Dar Crăiasa a prins de veste, a urcat în turn, a găsit odaia goală, s-a înfuriat rău când a văzut că zânele i-au nesocotit porunca.

S-a urcat într-o caleașcă trasă de cai înaripați și-a coborât în poiana unde se aflau zânele

cu flăcăii satului. Cu o nuielușă fermecată făcu un semn peste fete și flăcăi. La semnul făcut, zânele și flăcăii se preschimbară în flori frumoase de toate culorile. Apoi Crăiasa a plecat spre palatul ei. Ceterașii văzând cele întâmplate, au alergat în sat și-au povestit oamenilor. La început oamenii n-au crezut, dar venind în poiană au găsit-o plină cu flori.

Flori frumoase, flori de câmp...

Cuprins

	Pag.
Piatra Tomii	5
Legenda Mușcatei	13
Trandafirul galben	24
Legenda florilor de câmp.....	37

Ilustrația cărții aparține lui **Ladislau Schmidt**, născut la Petrila în 1930, talent plurivalent, pictor, grafician, sculptor, gravor, creator de artă monumentală, al cărui renume a depășit granițele țării.

Editura mulțumește d-lui Wilhelm Schmidt care , cu o rară pietate filială, a oferit posibilitatea ca lucrările marelui om de artă care a fost tatăl său, Ladislau Schmidt, să fie cât mai bine cunoscute, și ca spiritul său, trăitor întru idee și frumos, să fie mereu prezent alături de noi.

Saveta Ititesc a mai publicat:

Lena, proză, Editura Confluente, Petrla, 2004

Povestea Iederei, povești și legende, Editura
Confluente, Petrla, 2005

Tabloul fermecat, povești și legende, Editura
Confluente, Petrla, 2005